

Közösségi művelődés tanár szak

Szigorlat tételek segédlete

Érvényes: 2019. májustól

1. Az egész életen át tartó tanulás (LLL) koncepciójának elmélete és gyakorlata, a formális, nem formális és az informális tanulás sajátos jegyei
 - Az andragógia a tudományok rendszerében
 - Formalizáltság: formális, nem formális informális tanulás
 - felnőttképzési tartalmak, funkciói
 - felnőttkori tanulás jellemzői, motivációi
 - LLL négy pillére
 - felnőttképzési kutatások, kutatók megnevezése
2. A hazai közművelődési és kultúraközvetítő intézmények, közművelődési és felnőttképzési tevékenységet ellátó szervezetek
 - Az oktatás és felnőttkori oktatás rendszere
 - 2017. évi LXVII. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, egyes kapcsolódó törvények módosításáról, 20/2018 (VII. 9.) EMMI rendelet
3. Közművelődési tevékenység formák, többfunkciós közösségi terek különös tekintettel a lakóhelyre
4. A közösségfejlesztés alapelvei, társadalmi időszerűsége, a közösségfejlesztés szakmai alapjai
 - A közösség mint lokális fogalom
 - Közösségfejlesztési alapelvek
 - A közösség öt funkciója
 - Az együttműködő, önmagát fejlesztő közösség feltételei
 - közösségek napjainkban
5. A közösségfejlesztés folyamata és módszerei
 - A közösségfejlesztés folyamata
 - Módszerek: közösségfejlesztési útmutató
 - Helyi nyilvánosságot szervező módszerek
 - Együttműködést fejlesztő módszerek
 - Gazdaságfejlesztő módszerek
 - Településfeltáró módszerek – helyi értékek feltárása
 - Aktivizáló módszerek
 - Mérhető eredmények
6. A rendezvényszervezés alapjai, a rendezvények csoportosítása és az iskolai rendezvényszervezés szakaszai és dokumentumai; protokoll és etikett ismeretek a rendezvényszervezés keretei között
7. Az európai kultúra antik és keresztény gyökerei, Európa vallási képe

A görög-római vallás és mitológia; a kereszténység kialakulása és elterjedése; a keresztény felekezetek (ortodoxia, katolicizmus (latin és görög!), protestantizmus) rövid jellemzése és elhelyezkedése Európában

8. Az európai művészet korszakai a középkortól a 20. századig

A tétel elején az egyes stílusok felsorolása évszázadok szerint: román, gótikus, reneszánsz, barokk, rokokó, copf, romantika, a 19. század második felének vegyes irányzatai (festészet: realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus; építészet: historizmus, modern); szecesszió. Majd egy, a bizottság által kiválasztott stílus részletes ismertetése (általános jellemzők, építészet, festészet, szobrászat – hazai és külföldi példákkal!)

9. A kultúráközvetítés jellemzői és művelődéstörténeti sajátosságok Magyarországon a honfoglalástól a 17. századig

A tétel elején az egyes művelődéstörténeti korszakok felsorolása évszámokkal (895-1989): pogány-nomád kor, Árpád-kor, Anjou- és Zsigmond-kor, Mátyás-kora, török kor, barokk kor, felvilágosodás kora, reformkor, önkényuralom kora, dualizmus, Károlyi-korszak, Tanácsköztársaság, Horthy-korszak, koalíciós időszak, Rákosi-korszak és Kádár-korszak. Majd egy, a bizottság által kiválasztott 10-17. századi korszak részletes ismertetése (általános jellemzők, vallás, nyelv, oktatás, írásbeliség, könyvkultúra, irodalom, zene, művészet - példákkal!)

10. A kultúráközvetítés jellemzői és művelődéstörténeti sajátosságok Magyarországon a 18. és 19. században:

A tétel elején az egyes művelődéstörténeti korszakok felsorolása évszámokkal (895-1989): pogány-nomád kor, Árpád-kor, Anjou- és Zsigmond-kor, Mátyás-kora, török kor, barokk kor, felvilágosodás kora, reformkor, önkényuralom kora, dualizmus, Károlyi-korszak, Tanácsköztársaság, Horthy-korszak, koalíciós időszak, Rákosi-korszak és Kádár-korszak. Majd egy, a bizottság által kiválasztott 18-19. századi korszak részletes ismertetése (általános jellemzők, vallás, nyelv, oktatás, írásbeliség, könyvkultúra, irodalom, zene, tudomány, művészet - példákkal!)

11. A kultúráközvetítés jellemzői és művelődéstörténeti sajátosságok Magyarországon a 20. században

A tétel elején az egyes művelődéstörténeti korszakok felsorolása évszámokkal (895-1989): pogány-nomád kor, Árpád-kor, Anjou- és Zsigmond-kor, Mátyás-kora, török kor, barokk kor, felvilágosodás kora, reformkor, önkényuralom kora, dualizmus, Károlyi-korszak, Tanácsköztársaság, Horthy-korszak, koalíciós időszak, Rákosi-korszak és Kádár-korszak. Majd egy, a bizottság által kiválasztott 20. századi korszak részletes ismertetése (általános jellemzők, vallás, oktatás, irodalom, zene, tudomány, művészet - példákkal!)

12. A Kárpát-medence nemzetiségi és néprajzi tagozódása

A tétel elején a fontosabb magyar néprajzi csoportok és a nemzetiségek elhelyezkedésének és főbb jellemzőinek bemutatása a Kárpát-medencében. Majd egy, a bizottság által kiválasztott legfontosabb néprajzi csoport vagy tájegység részletes ismertetése (székelyek, csángók, palócok, matyók, Sárköz, Kalocsa) (általános jellemzők, földrajzi viszonyok, gazdálkodás, vallás, népművészet, hagyományörzés)

13. Az év egyes szakaszaihoz kapcsolódó népszokások adventtől farsangig
(Advent, karácsonyi ünnepkör, farsangi ünnepkör, ünnepek és jeles napok decembertől februárig)
14. Az év egyes szakaszaihoz kapcsolódó népszokások nagybőjttől kifsarsangig
(Nagybőjt, húsvéti ünnepkör, ünnepek és jeles napok márciustól novemberig)
15. A helyi értékek megőrzése, a hungaricumok, a Szellemi kulturális örökség, az UNESCO Világörökség
(A helyi értéktár jelentősége, kategóriái, helyi példák, a hungaricumok szabályozása, kritériumai és elemei, a Szellemi kulturális örökség szabályozása, kritériumai és elemei, a Világörökség szabályozása, kritériumai és elemei – mind példákkal)
16. A művelődési folyamatok szociológiai meghatározottsága, a társadalmi és területi különbségek hatása a kultúrára
17. A kultúraközvetítéshez kapcsolódó hatályos magyar jogszabályok
18. A felnőttképzéshez kapcsolódó hatályos magyar jogszabályok
19. Az Európai Unió a kultúra szféráját érintő dokumentumai, állásfoglalásai és programjai
20. A turizmus és a kultúra találkozási lehetőségei, a kulturális turizmus aktuális kérdései
 - Turizmus fogalma, rendszere
 - alanyi oldalt befolyásoló tényezők
 - tárgyi oldalt befolyásoló tényezők
 - kulturális turizmus megjelenési formái (élettelen, mindennapi életben kifejeződő, megelevenített)
 - tematikus útvonalak
 - fesztiválturizmus
21. A kisebbség meghatározása, helyzete hazánkban (szegregáció, integráció) és a kisebbségi kultúra átvitelének lehetősége az oktatási rendszerben
22. A felnőttkori tanulás jellemzői és a résztvevő-központú módszerek (Felnőttoktatás módszertana)
 - tanulás motivációi
 - előzetes tudás
 - önszabályozott tanulás
 - tanulást támogató és nehezítő körülmények
 - résztvevő-központú módszerek jellemzői
 - vitamódszer
 - projektmódszer
 - szituációs módszer
 - kooperatív
 - tréning

23. A szabadidő-szervezés módszerei az életkori sajátosságok figyelembevételével
24. A hazai gyermekvédelmi intézményrendszer ismertetése, hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, család szerepe
25. A szabadidő pedagógiai terepei, szinterei